

Internationella kvinnodagen

8 mars 1995

Assyriska föreningen i Södertälje

Internationella Kvinnodagen 1995

Idag, den 8 mars 1995, är det 18 år sedan vi i assyriska föreningen firade Internationella kvinnodagen för första gången.

Under de senaste 20 åren har assyriska/syrianska kvinnor genomlevt en utvecklings- och förändrings process som svenska och andra kvinnor i väst upplevt under de 85 år som gått sedan Internationella kvinnodagen firades för första gången någonsin, 1910 då Clara Zetkin utropade 8 mars till Internationella kvinnodagen.

Den assyriska/syrianska kvinnans delaktighet i samhällsdebatten har i alla tider varit som mest framträdande vid svåra politiska-, ekonomiska och sociala förhållanden. Liksom andra kvinnor som utsätts för svåra prövningar är även assyriska/syrianska kvinnors fysiska och psykiska styrka som mest synlig vid svåra upplevelser som t.ex. krig, förföljelse, förtryck och sorg mm.

Under "Svärdets år" 1914-1916, då en intensiv etnisk rensning på kristna i sydöstra Turkiet pågick utan omvärldens närvarande reaktioner, stred de assyriska/syrianska kvinnorna sida vid sida med männen.

Medan de flesta assyriska/syrianska män befann sig vid frontlinjen för den turkiska armén, där de kristna som marschera i första ledet fungerade som kanonmat, fanns kvinnor, barn och skadade män kvar i byarna. 1913 då kurdiska stammars hetsjakten på kristna i Turkiet startade var det just kvinnorna som genom sina insatser räddade många människoliv och många byar räddades undan förstörelse.

Drygt en halv miljon assyrier dödades under svärdets år. Tiotusentals kvinnor rövades bort, våldtogs, torterades och tvingades konvertera till islam eller mördades kallblodigt.

Ett folkmord ägde rum, och fortsätter än idag, med turkiska regimens inofficiella medgivande och övriga omvärldens absoluta tystnad och ignorans.

Från Svärdets år till dagens inbördeskrig i Turkiet, liksom övergreppen i norra Irak och i det pågående kriget i f.d Jugoslavien är kvinnor och barn krigets främsta offer. Brutala mord, våldtäkter och kvinnor som rövas bort har i alla tider varit taktiska och effektiva inslag i etniska rensningar.

VARFÖR står omvärlden blind och handfallen inför pågående systematiska utrensningar av oönskade etniska minoriteter i Turkiet, i Irak, i f.d Jugoslavien och på många andra håll i världen?

VARFÖR reagerar vi inte längre på bilder som vi nås av i våra vardagsrum – bilder av bombade och förstörda byar, härdade och förtvivilade människor och bilder på lemlästade barnkroppar av bortglömda granater och minor?

En av världens äldsta kulturer hotas av undergång. I sydöstra Turkiet bränns byar och de kristna assyrierna mördas eller drivs bort från sina hem.

I den pågående konflikten mellan kurdiska gerillan och turkiska armén kläms assyrierna hårt mellan dessa två parter krav på lojalitetsförklaringar. Klämd mellan de stridande parterna utsätts den kvarvarande spillran assyrier för systematiska övergrepp.

Under de senaste två åren har mer än 30 människor dödats. Svåra trakasserier, misshandel, utpressning, människorov, rån och överfall, förstörelse av vingårdar, bränning av sädesfält och skördar, vandalisering av kyrkor och skändning av kyrkogårdar. Listan på illdåd mot assyrier i sydöstra Turkiet kan göras lång.

Dessa mycket allvarliga övertramp av mänskligarättigheterna pågår utan att omvärlden reagerar. Med människorna som minskar i antal för varje år och byar som jämnas med marken försvinner också ett stycke ur mänsklighetens urhistoria i graven.

Mor Gabriel klostret som ligger i Mardinprovinsen i sydöstra Turkiet är ett av de sista syriskortodoxa utbildnings- och kulturcentra i området. Klostret, som byggdes år 270 ekr, har under århundraden fungerat som vallfärds mål för syriskortodoxa från hela världen.

Många lärda män som författare, poeter, lärare, präster och biskopar har fått sin utbildning i mor Gabriel klostret. Än idag studerar ett 40-tal elever i klostret. Förutom elever bor 12 nunnor, lärare, präster och biskopar (i Mardinprovinsen) sammanlagt ett 60-tal människor bor permanent i klostret. Sedan inbördeskriget i sydöstra Turkiet startade för drygt 10 år sedan har klostret fungerat som tillflyktsort för assyrier/syrianer som förlorat sina hem och odlingsmark p.g.a. att deras byar bränts ner.

Mor Gabriel klostret, som tidigare besöktes av människor från hela världen, är idag totalt isolerat från omvärlden. Människorna i klostret lever under ständiga hot från flera håll.

Å ena sidan hotas de av Hisbollah, muslimska fundamentalister, som vill rensa området på kristna, å andra sidan utsätts klostret och biskopen av påtryckningar och krav om lojalitetsförklaringar från både kurdiska gerillasoldater och turkiska militären.

Detta är en ohållbar situation för mor Gabriel klostrets invånare som lider av både ekonomisk och socialnöd.

Snarast möjligt måste ekonomiskt och moraliskt stöd nå mor Gabriel klostret, Zahfaran- och Hah klostret och övriga historiskt-, kulturellt-, religiöst och socialt mycket viktiga platser för assyrier/syrianer och för bevarande av ett stycke världshistoria.

Turkiet är medlem av FN, Europarådet och ESK och nu är Turkiet även på väg in i Europeiska tullunionen. Sverige bör i dessa organ arbeta för att Turkiet följer sina ansvarsåtaganden om mänskliga rättigheter och erkännande av etniska minoriteter.

FN bör verka i mänsklighetens intresse att bevara och skydda urbefolkningar och historiskt och kulturellt värdefulla platser.

I Sverige finns idag hundratals assyriska/syrianska familjer som väntat i flera år på besked om uppehållstillstånd. Många lever också gömda efter flera avslag och under hot om avvisning. Sverige skickar fortfarande tillbaka assyrier trots dokumenterade övergrepp mot assyrier i Turkiet.

Sverige har tidigare tagit emot stora grupper assyrier/syrianer. Medan man räddat livhanken på några har man samtidigt försvagat den kvarvarande spillran assyrier i sydöstra Turkiet. När skall Sverige ta sitt fulla ansvar för folkgruppen genom att bevilja de få assyrier/syrianer som lyckas fly och ta sig hit uppehållstillstånd.

Vi assyrier som lyckats fly från området och lever i ”trygghetens” Sverige har tyvärr också förträngt det som sker i sydöstra Turkiet.

Då och då nås vi av uppgifter om mord, överfall och andra övergrepp mot assyrier i Turkiet utan att vi reagerar något märkbart.

I vårt nya hemland möts vi av nya frågeställningar och nya problem som tar all vår kraft och uppmärksamhet.

Just nu är den höga arbetslösheten i Sverige det största problemet och speciellt märkbar är arbetslösheten bland invandrare. Ökad segregering och främlingsfientlighet som breder ut sig i samhället är ytterligare faktorer som är oroväckande.

Identitetslöshet som drabbar framförallt andra generationens invandrare är ännu ett problem man måste komma till rätta med.

Idag behöver vi mer än någonsin integrera svaga grupper in i samhället och få ett samhälle där människor möter varandra på lika villkor.

Att skapa plattformar, naturliga mötesplatser, för dialog människor emellan är en förutsättning för det mångkulturella-, färgrika-, och mångfasetterade framtida Sverige.

Sonya Aho

Assyriska kvinnoförbundet